

VIII.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov angaaende Besættelsen af Præsteembeder i Folkekirken.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 16de November 1870.)

Undertegnede Udvalg, der af Landstinget har faaet det Hverv at afgive Betænkning over det Thinget forelagte „Forslag til Lov angaaende Besættelsen af Præsteembeder i Folkekirken“, samstemmer med Regjeringen i den Erkjendelse, at en lovhjemlet Medvirkning til Præsteembedernes Besættelse, hvorom der i en Arrække har været forhandlet, nu ikke længer bør forholdes Menighederne, saaledes at et almindeligt Duffe om at faae en bestemt Mand til Sjølesorger kan opfyldes, og Leilighed gives dem til at udtale sig om, hvem de ikke troe at kunne være tjente med. Udvalget tvivler ikke om, at Indrømmelsen af en saadan Medvirkning vil bidrage til at styrke den kirkelige Interesse og til at fremme et godt Forhold og en gavnlig Samvirken imellem Præst og Menighed.

Medundertegnede Hæder kan imidlertid ikke erkjende, at den Menighederne tiltænkte Medvirkning ved det foreliggende Udkast ordnes paa en fyldestgjørende Maade, men maa principalt kræve, at alle en Menigheds Medlemmer faae Leilighed til selv at betegne, hvem iblandt Ansøgerne de ønske til Præst. Jeg stiller derfor de nedenfor følgende Endringsforslag, men slutter mig subsidiært til de af andre Medlemmer af Udvalget stillede.

Udvalgets øvrige Medlemmer — M a d v i g dog kun under stor Tvivl med Hensyn til de københavnske Forhold — billige det foreliggende Lovudkast i dets Hovedtræk og navnlig den Maade, hvorpaa Menighedens Med-

virkning til Præsteembedernes Besættelse er foreslaaet bragt i Udførelse. Man billiger, at det paalægges de theologiske Candidater at øve sig en bestemt Tid i præstelig Gjærning, inden de kunne beskiftes til selvstændige Præsteembeder (§ 1); at Præsteembederne inddeles i visse Classer, og at der gives bestemte Regler for Ansættelse i de forskjellige Classer (§ 2); at Ret til Medvirkning ved Præsteembedets Besættelse overdrages alle i et Pastorat bosiddende uberygtede Familiefædre og Mandspersoner over 30 Aar i selvstændig Stilling (§ 3); at Medvirkningen udøves gennem et ved Forholdstalsvalg udnævnt Udvalg (§ 4); at Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, foruden de fra Uberettigede indgivne Ansøgninger, skal være berettiget til at henlægge indtil Halvdelen *) af de berettigede; at de ikke henlagte Ansøgninger gennem Biskoppen og Provsten sendes til Menighedsudvalget, at dette skal kunne udtale sig saavel om, hvem det ønskes;

*) Det turde være af nogen Interesse at vide, hvor talrige Ansøgningerne om Præsteembeder have været i de senere Aar. Udvalget er sat istand til at oplyse, at, naar Capellaner pro loco og Catechetembeder, der i Reglen søges af meget Faa, fradrages, er der i de sidste 5 Aar 1865—69 om 319 ledige Præsteembeder indgivet 7,997 Ansøgninger, hvilket giver et Gjennemsnitstal af 25.

I de enkelte Aar stiller Forholdet sig saaledes:			
1865 om 71 Embeder	1,711 Ansøgere,	Gsn.	24,
1866 „ 54 —	1,252 —	„	23,
1867 „ 54 —	1,419 —	„	26 ¹ / ₂ ,
1868 „ 70 —	2,019 —	„	28 ⁹ / ₇ ,
1869 „ 70 —	1,516 —	„	22 ⁴ / ₅ .